

Handboek basisondersteuning

Passend Onderwijs Friesland

Bijeenkomst SWV De Eem

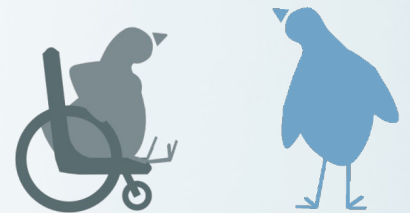
31 oktober 2023

Programma

- Voorstellen: Froukje Mulder en Annewieke Bouma
- Passend Onderwijs – Samenwerkingsverband PO Friesland
- Handboek Basisondersteuning
- Extra ondersteuning
- De 6 beloftes van SWV De Eem bekijken vanuit een ander perspectief
- Plenaire terugkoppeling
- Extra ondersteuning
- Afronding

Politieke context

- Evaluatie passend onderwijs (2020)
- Bespreking passend onderwijs in de Tweede Kamer (2021)
- Verbeteraanpak passend onderwijs (25 maatregelen)
- Landelijke norm voor basisondersteuning
- Opdracht voor vakbonden en ouderorganisaties
- Keuze van het SWV PO Friesland
- Niveau basisondersteuning: zelfde als 14-22, maar concreter uitgewerkt

De positionering van de basisondersteuning

Input door scholen op het
samenwerkingsverband

Scholen voeren het SOP (basis en extra) +
zorgplicht voor ingeschreven en aangemelde
leerlingen

Formuleren niveau
basisondersteuning

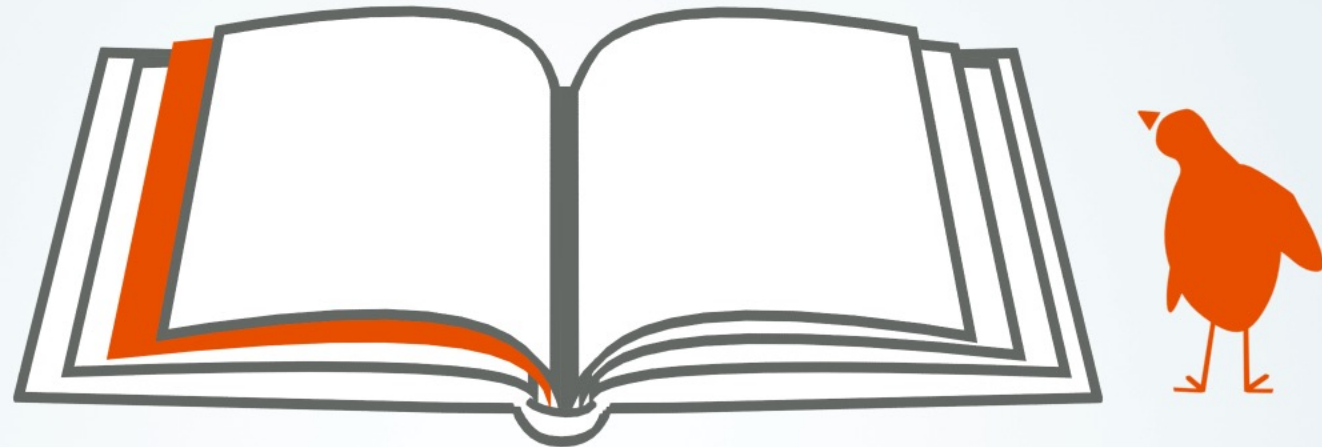
School stelt schoolondersteuningsprofiel op:
Hoe voeren wij de basisondersteuning uit en
wat bieden wij aan extra ondersteuning

De minister over het Handboek Basisondersteuning

Handboek basisondersteuning SWV Friesland

- Scholen
- Ouders
- Ketenpartners

Handboek basisondersteuning SWV Friesland

Opzet

- Inleiding
- Aspecten van de basisondersteuning
- Ondersteuningsaanbod: op maat vanaf de eerste schooldag
- Aspecten van de extra ondersteuning

Voldoende score op de basiskwaliteit

Goede onderwijsondersteuning begint met kwalitatief goed ingericht onderwijs. Onder basiskwaliteit wordt verstaan: de mate waarin de scholen voldoen aan de minimale eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van:

- Het leerstofaanbod
- De onderwijstijd
- Het pedagogisch-didactisch handelen van leerkrachten
- Het schoolklimaat
- De leerlingenzorg
- De leerprestaties

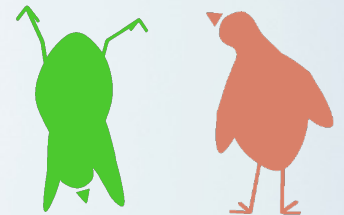

Het beleid van de basisondersteuning is op orde

- Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

- Protocollen

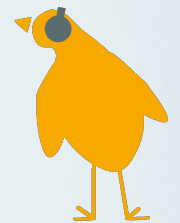
- Protocol leesproblemen en dyslexie
- Protocol ernstige reken-wiskunde problemen
- Protocol medische handelingen
- Protocol sociale veiligheid dat pesten tegengaat en zorgt voor sociale, fysieke en mentale veiligheid van de leerlingen
- Protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Protocol (hoog)begaafdheid

Ondersteuningsstructuur

Handelingsgericht werken

- De principes van handelingsgericht werken staan centraal.
- Handelingsgericht werken stelt de school in staat onderwijs goed af te stemmen op de **onderwijsbehoeften** en onderwijsomgeving van de leerling.
- In deze doelgerichte, systematische, cyclische en transparante manier van werken ligt de focus op wat er goed gaat en in welke situatie.
- Positieve aspecten van leerlingen, leerkrachten en ouders zijn van groot belang.

Ondersteuningsstructuur

Doorgaande lijn

Voorschool-PO-VO

Hoorrecht van de leerling

Vanuit het kinderrechtenverdrag hebben leerlingen van alle leeftijden hoorrecht.

Dat betekent dat leerlingen actief betrokken worden bij- en meepraten over hoe hun eigen ondersteuning eruit komt te zien, op een wijze passend bij de leeftijd.

Integraal arrangeren

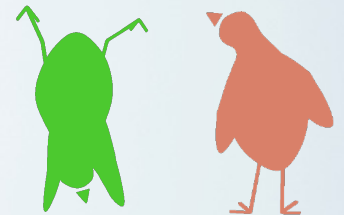
Samenwerken met partners wanneer er een combinatie van onderwijs en zorg nodig is.

Ondersteuning ter bevordering van de ontwikkeling van alle leerlingen

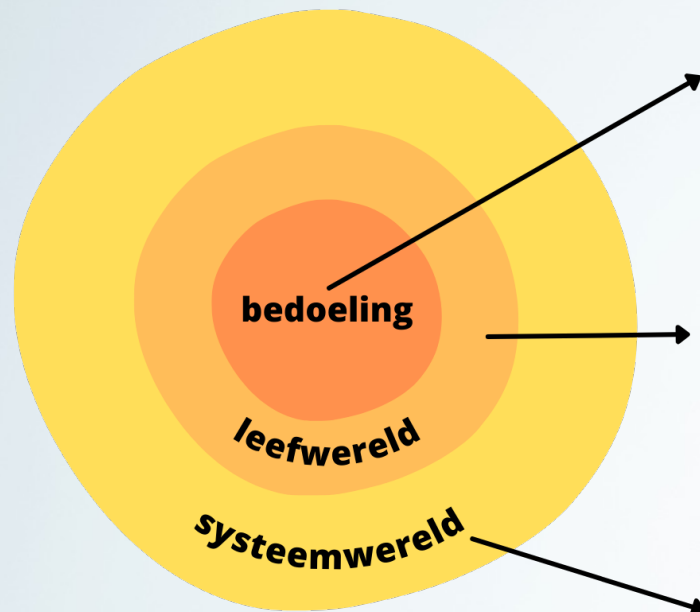

Ondersteuning ter bevordering van...

- De lees- en spellingontwikkeling
- De rekenontwikkeling
- De (hoog)begaafde cognitieve en metacognitieve ontwikkeling
- De moeilijk lerende cognitieve ontwikkeling
- De sociaal-emotionele ontwikkeling en “leren leren”
- De fysieke ontwikkeling, zelfredzaamheid en belastbaarheid

Basisondersteuning

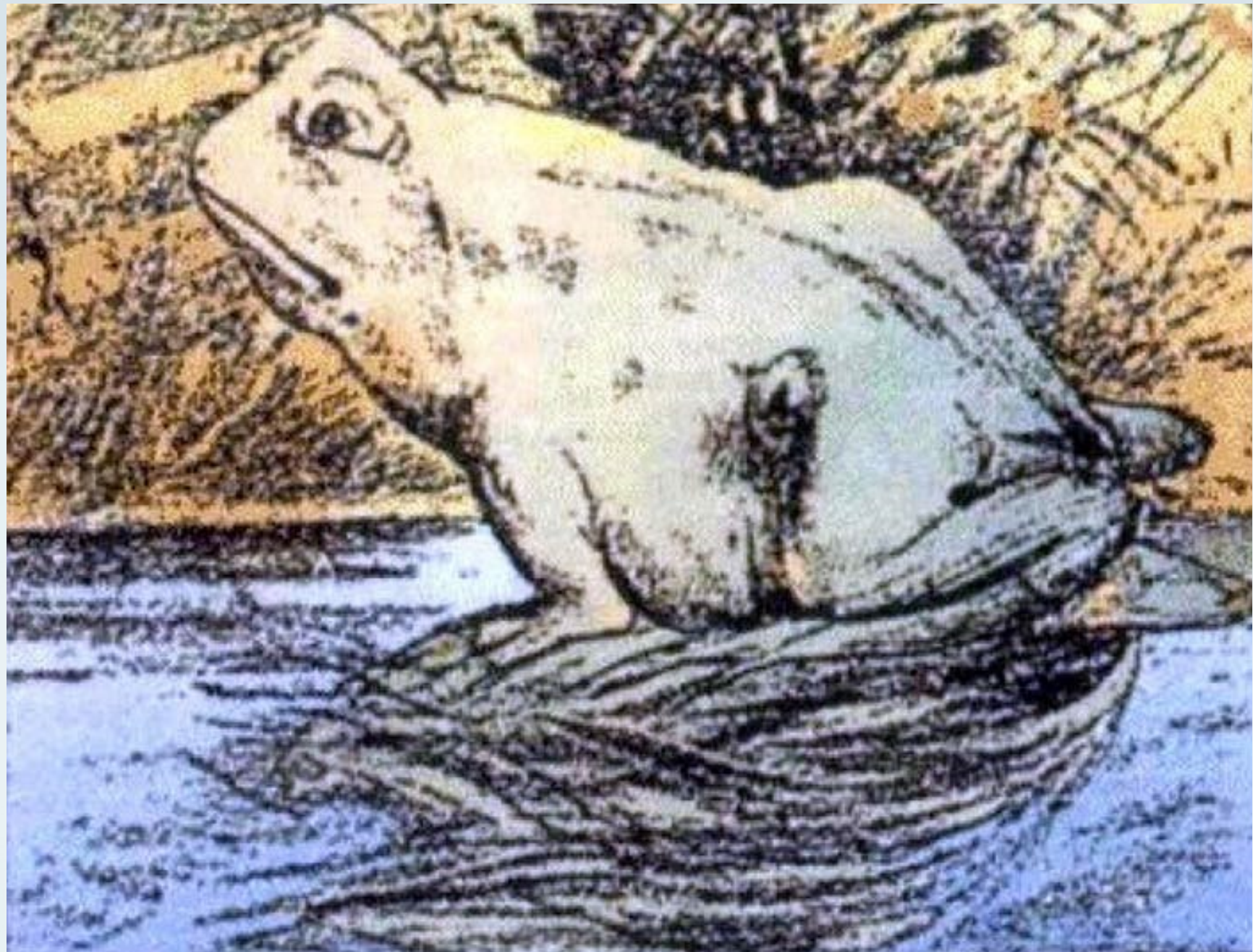

Het ontwikkelen van kinderen en voorbereiden op een plek in de maatschappij

De basisondersteuning: het 'hoe'

De basisondersteuning: het 'wat'

- <https://verdraaideorganisaties.nl/samenvatting/>

SWV de Eem
ELK KIND ZIJN EIGEN WEG

De 6 beloftes:

Kijk eens door de bril van het kind; hoe kijk je tegen de basisondersteuning aan?

Kijk eens door de bril van de ouder; hoe kijk je tegen de basisondersteuning aan?

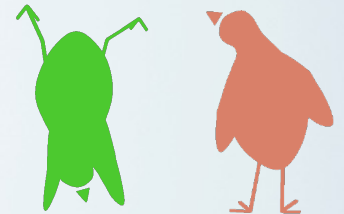
Kijk eens door de bril van inclusie; hoe kijk je tegen de basisondersteuning aan?

Vragen: Waar ben je tevreden over? Wat mist er? Welke ontwikkelpunten zijn er?

Plenaire terugkoppeling

Wat kunnen we gezamenlijk concluderen?

- Vanuit het perspectief van het kind
- Vanuit het perspectief van de ouder
- Vanuit het perspectief van inclusie
- Vanuit het perspectief van de professional

Extra ondersteuning - OPP

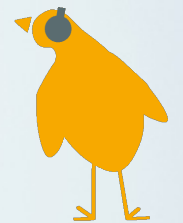
'Gelijke kansen vragen een ongelijke aanpak, zodat elk kind de beste kans krijgt'

- We spreken van extra ondersteuning als de basisondersteuning niet toereikend is. Voor deze leerlingen dient een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld te worden.
- Een OPP is bedoeld als een middel om de juiste ondersteuning voor de leerling te realiseren.
- Een OPP is in essentie een nuttig en noodzakelijk middel om planmatig, sturend en doelgericht te werken bij de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Aspecten van de extra ondersteuning

- Ontwikkelingsperspectiefplan altijd opstellen bij inzet extra ondersteuning
- OPP bestaat uit:
  - De verwachte uitstroombestemming van de leerling
  - De onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming van de leerling
  - Een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding
- Ontwikkelingsperspectiefplan vanuit de extra ondersteuning, altijd registreren bij ROD

Basis- en extra ondersteuning

- Hoe breder het niveau van de basisondersteuning, hoe smaller de extra ondersteuning
- Er blijft altijd een grijsgebied

Extra ondersteuning - OPP

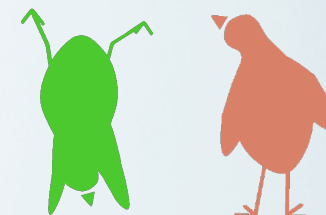
Naar inclusiever onderwijs:

'Van de individuele leerling naar goed onderwijs voor alle leerlingen'

Bert Wielen, 2023

Want dat wat essentieel is voor de leerling die extra ondersteuning nodig heeft, is doorgaans ook goed voor de andere leerlingen (Hargreaves & Fullan, 2013).

De kunst van het lesgeven is het vinden van de overeenkomsten in de verschillen (Hattie, 2013).

Naar inclusiever onderwijs

Equality

The assumption is that **everyone benefits from the same supports**. This is equal treatment.

Equity

Everyone gets the supports they need (this is the concept of "affirmative action"), thus producing equity.

Justice

All 3 can see the game without supports or accommodations because **the cause(s) of the inequity was addressed**. The systemic barrier has been removed.

Vragen?